# 3 stycznia 1661 – w Krakowie ukazało się pierwsze wydanie "Merkuriusza Polskiego"

"*Ten jest, że tak rzekę, jedyny pokarm dowcipu ludzkiego, umieć i wiedzieć jak najwięcej: tym się karmi, tym się cieszy, tym się kontentuje.*" (początek artykułu wstępnego pierwszego numeru)

"Merkuriusz Polski dzieje wszystkiego świata w sobie zamykający dla informacji pospolitej" – najstarsza, polska, periodyczna gazeta. Nazwa pochodzi - oczywiście - od rzymskiego boga Merkurego, patrona kupców i boskiego wysłannika, patrona kupców i kurierów.

Nadano ją według XVII wiecznego zwyczaju nazywania druków zawierających bieżące oraz aktualne wiadomości *Merkuriuszami* (od Merkurego patrona zawodów zajmujących się przewozem listów oraz wieści pomiędzy różnymi regionami i państwami). Istniało wówczas w Europie kilka gazet o takim tytule np. szkocka *Mercurius Caledonius - Comprising The Affairs now in Agitation in Scotland With A Survey of Forraign Intelligence*, angielskie *Mercurius Aulicus* oraz *Mercurius - Britannicus communicating the affaires of great Britaine: For the better information of the People*.

Pierwszy numer gazety nosił tytuł *Merkuriusz Polski* dopiero w drugim dodano rozszerzoną nazwę *Merkuriusz Polski Ordynaryjny*. Kilka numerów pisma nosiło nazwę *Merkuriusz Polski Extraordynaryjny* najczęściej zawierających dodatkowe materiały w postaci treści listów lub druków urzędowych. Ostatni numer z dnia 15 lipca 1661 roku nosił nazwę *Merkuriusz Ordynaryjny To Jest Nowiny Z Różnych Krajów*.

Wydawanie Merkuriusza zainicjowała królowa Ludwika Maria Gonzaga, żona Jana II Kazimierza.

Merkuriusz ukazywał się 1-2 razy w tygodniu w nakładzie 100-200 egzemplarzy i 8-12 stron. Kosztował 10 groszy. Powstawał w Krakowie, ale od 38 numeru jego redakcję przeniesiono do Warszawy. Autorami tekstów byli Polak włoskiego pochodzenia, Hieronim Pinocci i Jan Aleksander Gorczyn (drukarz krakowski).

W pierwszym wydaniu najwięcej pisze się o rodach panujących, wojnach, traktatach, politycznych planach. Merkuriusza przestano wydawać w roku jego powstania. Wraz z *Merkuriuszem* wychodziła gazeta przekazująca informacje z Polski za granicę pt. *Continuazione del Mercurio Polacco*. Treść jej odbiegała jednak od zawartości *Merkuriusza*.

"Merkuriusza" przestano wydawać w roku jego powstania. Ostatni, 41. numer ukazał się 22 lipca 1661.

Tytuł wznowił w latach 1933–1939 w Warszawie w formie tygodnika politycznego Władysław Zambrzycki. W 1978 roku *Merkuriusz* wydany został w formie książki przez Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe.